

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **T. V.**, zast. JUDr. Milanem Paláčkem, advokátem, se sídlem Praha 1, Národní 27, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 6. 2005, č. j. 30 Az 290/2003 – 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupci žalobkyně JUDr. Milanu Paláčkovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2150 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 18. 8. 2003, č. j. OAM-936/VL-07-K02-2002, žalovaný neudělil žalobkyni azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném do 12. 10. 2005 (dále jen „zákon o azylu“), a dále na žalobkyni nevztáhl překážku vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobkyně o udělení azylu byla obava z jednání soukromých osob, jež se chtěly nezákonně obohatit. Žalovaný shledal, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu. Žalovaný po posouzení osobní situace žalobkyně a poměrů v zemi

její státní příslušnosti neudělil žalobkyni azyl podle § 14 zákona o azylu. Neshledal ani existenci skutečností zakládajících překážky vycestování.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že žalovaný porušil ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, neboť se žádostí žalobkyně nezabýval odpovědně a svědomitě, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, rozhodnutí není v souladu se zákony a žalovaný se v odůvodnění nevypořádal se všemi provedenými důkazy. Žalobkyně konstatovala porušení ustanovení § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu a vyjádřila přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a vztahují se na ni překážky vycestování. Žalobkyně dále odkázala na správní spis a navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 22. 6. 2005, č. j. 30 Az 290/2003 – 27, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku uvedl, že žalovaný postupoval správně a v souladu s § 12 zákona o azylu, když žalobkyni neudělil azyl, neboť žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být pronásledována z azylově relevantních důvodů. Krajský soud konstatoval, že u žalobkyně není dán důvod pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny. Dále uvedl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení, které může soud přezkoumat pouze po formální stránce a posoudit, zda nebyly překročeny meze stanovené zákonem. Krajský soud shledal rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu v souladu se zákonem, neboť žalovaný měl dostatek podkladů pro takové rozhodnutí a situaci žalobkyně posoudil v mezích stanovených zákonem. Rovněž při posuzování překážek vycestování postupoval podle krajského soudu žalovaný v souladu se zákonem, neboť z informací o zemi původu a z údajů uváděných žalobkyní nelze učinit závěr, že by náležela k osobám ohroženým skutečnostmi, zakládajícími překážky vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu. Krajský soud uzavřel, že žalovaný zjistil dostatečně skutkový stav, napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem a důvody žalobkyně nelze podřadit pod žádný z taxativně vymezených důvodů podle § 12 zákona o azylu. Žalobkyně tedy neuvedla relevantní důvody, které by mohly vést ke zrušení rozhodnutí žalovaného, proto krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl jako nedůvodnou.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. a požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. Konstatovala, že krajský soud posoudil její kauzu v rozporu s platným právním řádem. Stěžovatelka vyjádřila obavu z návratu na Ukrajinu, kde jí hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů. Stěžovatelka požádala o ustanovení právního zástupce a navrhla, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 17. 10. 2005, č. j. 30 Az 290/2003 – 44, ustanovil zástupkyní stěžovatelky pro řízení o kasační stížnosti JUDr. D. R., advokátku, která ovšem podáním ze dne 7. 11. 2005 požádala o zproštění zastupování, neboť měla být ke dni 1. 1. 2006 vyškrtnuta ze seznamu advokátů.

Krajský soud v Hradci Králové následně usnesením ze dne 18. 11. 2005, č. j. 30 Az 290/2003 – 47, zprostil JUDr. D. R., advokátku, zastupování stěžovatelky

a ustanovil zástupcem stěžovatelky pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Milana Paláčka, advokáta.

K výzvě soudu zástupce stěžovatelky podáním ze dne 10. 3. 2006 kasační stížnost doplnil následovně. Stěžovatelka namítala porušení ustanovení § 3b odst. 2, § 10 odst. 5 a § 22 odst. 1 zákona o azylu, neboť s ní např. dne 22. 4. 2003 bylo jednáno v jazyce ruském, nikoliv v jejím mateřském jazyce, následně žalovaný stěžovatelce naznačil, že musí podepsat souhlas s používáním ruského jazyka, kterému dobře nerozumí. Stěžovatelce byly také předloženy různé písemnosti v českém jazyce, kde bylo mimo jiné uvedeno, že tlumočníka nežádá a rozumí česky. Tyto písemnosti musela podepsat, aby se vyhnula problémům, které jí údajně hrozily. Jako důkaz předložila stěžovatelka písemnost Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha. Stěžovatelka namítala, že musela proti své vůli používat ruského jazyka, čímž došlo ke zkreslení její výpovědi. Konstatovala, že se na Ukrajině oficiálním oznámením opakovaně obrátila na orgány místní policie, které ji odbyly s tím, že si ochranu musí zajistit sama. Stěžovatelce bylo vyhrožováno také proto, že jako dcera válečného veterána měla samé výhody. Stěžovatelka se poté odstěhovala ke svému kmotrovi, její příbuzné však toto provizorní řešení zatěžovalo. Stěžovatelka se nemohla vrátit do svého původního bydliště, tak se rozhodla odjet do České republiky. V uvedených skutečnostech spatřovala důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatelka dále vyjádřila dojem, že žalovaný neměl zájem řádně objasnit všechny skutečnosti a okolnosti týkající se důvodů, pro něž žádala o azyl. Správní řízení bylo záměrně vedeno a manipulováno tak, aby věc byla vysvětlena jen jejími obavami z kriminální činnosti neznámých mužů, které sama neoznámila policejním orgánům. Stěžovatelka tvrdila, že jí žalovaný poskytl poučení v tom smyslu, že se jedná o dostatečné důvody pro udělení azylu a není třeba uvádět všechny důvody a souvislosti. Žalovaný podle stěžovatelky dále porušil ustanovení správního řádu, zejména § 32, když se spokojil pouze se zprávou Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2001 a údajně se seznámil s aktuálními informacemi o situaci na Ukrajině z databáze České tiskové kanceláře. Žalovaný ve svém rozhodnutí tyto podkladové materiály nijak nehodnotil, neuvedl, jaký závěr z nich učinil ve vztahu k projednávané věci, a napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Žalovaný nezkoumal ani příslušnost stěžovatelky k určité sociální skupině a neopatřil si žádné podklady k posouzení tvrzení stěžovatelky podle § 12 zákona o azylu. Ve vztahu k překážkám vycestování stěžovatelka namítala nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť žalovaný podklady uvedené v rozhodnutí nijak nezhodnotil a neuvedl, jaký závěr z nich pro tuto věc učinil a proč. Žalovaný dále neposkytl stěžovatelce možnost před vydáním rozhodnutí se vyjádřit k podkladům a navrhnout jejich doplnění. Krajský soud podle stěžovatelky porušil rovnost účastníků řízení, neboť nerespektoval právo stěžovatelky jednat v mateřském jazyce a nezaslal jí rozsudek přeložený do ukrajinského jazyka, ačkoliv o to žádala. Krajský soud převzal veškerá skutková i právní tvrzení žalovaného a neposoudil správní rozhodnutí ve vztahu k jeho přezkoumatelnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační

stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v ustanovení § 103 téhož zákona, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel (zde stěžovatelka) v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 – 49, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 419/2004, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud proto považuje za nepřípustné ve smyslu ustanovení § 104 odst. 4 in fine s. ř. s. námitky týkající se jazyka, ve kterém bylo vedeno správní řízení, dále námitku, že se stěžovatelka opakovaně bezvýsledně obrátila na orgány místní policie a bylo jí vyhrožováno také proto, že jako dcera válečného veterána měla samé výhody. Nepřípustná je rovněž námitka příslušnosti stěžovatelky k určité nespecifikované sociální skupině, námitka nedostatečnosti informací o zemi původu a námitka, že žalovaný údajně stěžovatelce poskytl poučení, že stěžovatelkou uvedené důvody jsou dostatečné pro udělení azylu a není třeba uvádět všechny důvody a souvislosti. Tyto námitky stěžovatelka neuplatnila v žalobě, ačkoliv tak učinit mohla. Svým postupem stěžovatelka podle citovaného ustanovení omezila rovněž rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí v řízení o kasační stížnosti.

Z textu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové neshledal. Kasační stížnost proto není důvodná.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka na území ČR vstoupila dne 27. 5. 2002. Dále zjistil, že stěžovatelka v žádosti o udělení azylu E. č. x ze dne 4. 3. 2003 uvedla, že je schopna se dorozumět v ruském jazyce. O azyl požádala proto, že nemá kam jít a na Ukrajině jí i jejímu synovi vyhrožovali. Otec stěžovatelky měl jako účastník druhé světové války výhody při podnikání, jednou se seznámil se dvěma lidmi, kteří poté na jeho jméno založili podnik a půjčili si peníze. Otec stěžovatelky následně zemřel a banka po stěžovatelce požadovala splácet půjčku. Spolupracovníci otce přinutili stěžovatelku prodat byt, ona část peněz zaplatila, ale jí vyhrožovali, že musí splácet. Po tom, co jim zaplatila byl nějakou dobu klid, ale později vyhrožování pokračovalo. Stěžovatelka se v případě návratu obávala těchto lidí, dále toho, že nemá kde bydlet, kam se vrátit a nikdy by na Ukrajině nevydělala na byt. Tyto důvody stěžovatelka potvrdila rovněž vlastnoručně písemně, a to v jazyce ruském. Při pohovoru k žádosti o udělení azylu, konaném dne 22. 4. 2003 v ruském jazyce, stěžovatelka doplnila, že se v roce 1989 rozvedla a se synem zůstali bez opory. Po smrti otce se stěžovatelka se synem rozhodla prodat byt a odstěhovat za strýcem do Ruska, stěžovatelka napřed chtěla jet do České republiky, aby si něco přivydělala. Stěžovatelka konstatovala, že si na Ukrajině nežili špatně, její otec, veterán z druhé světové války, měl poměrně dobrý důchod a další výhody. Se dvěma mladými muži (I. a O.) založil firmu na obchod s rybami. Aby dostali úlevy na daních a jiné výhody, byl veden jako ředitel firmy a za to dostával plat. Otec se o nic nestaral, všechno vyřizovali jeho partneři, kteří mu také nabídli, aby si vzal na své jméno půjčku, což on učinil. Poté otec stěžovatelky onemocněl rakovinou, podepsal ještě nějaké papíry a v roce 1999 zemřel. Začátkem podzimu 2000 stěžovatelka vyměnila polovinu domu, kterou původně vlastnil její otec, a přestěhovali se do nového bytu. Poté ji navštívil jeden ze společníků jejího otce a řekl jí, že po smrti otce musí půjčku zaplatit ona, přímo s bankou však stěžovatelka nejednala. Půjčka byla 20000 hriven, tedy cca 4000 USD. Stěžovatelka se znovu přestěhovala, ale našli ji i tam. Jednou večer stěžovatelku sledovalo a lehce srazilo auto, nebyla zraněná, řidiče neviděla, ale myslela si, že to souvisí s tou půjčkou. Společníci otce pořád stěžovatelce volali, chodili za ní, vyvíjeli silný psychický tlak, vyhrožovali, že zapálí její byt, až jí donutí byt prodat a peníze z prodeje si vzali. V říjnu 2001 zůstala stěžovatelka se synem bez bydlení. Stěžovatelka nejprve uvedla, že vrátila celou částku, následně doplnila, že vrátila 3200 USD a oni požadovali, aby doplatila do výše 20000 hriven. Tuto situaci stěžovatelka vyřešila tím, že se odstěhovala ke svému kmotrovi, kde už ji nevyrušovali, tam ovšem nemohla žít pořád. Stěžovatelka dále vyjádřila domněnku, že s tím vymáháním souvisí i to, že jejího syna ve městě zbili a okradli a jednou někdo propíchal gumy u auta, které její syn jako zaměstnanec autoopravny opravoval. Stěžovatelka se kvůli vydírání neobrátila na policii, protože jí známý, který u policie pracoval, řekl, že nemá žádné důkazy. Jako další problém stěžovatelka uvedla, že od roku 1996 byla nezaměstnaná a najít práci bylo skoro nemožné, obzvláště v jejím oboru učitelka hudby. Po svém propuštění pobírala půl roku podporu 37 hriven, nakonec se však z evidence úřadu práce odepsala. O azyl stěžovatelka požádala, protože na Ukrajině neviděla pro sebe, ani pro syna žádnou budoucnost, nevěřila, že najde práci v oboru. V případě návratu se stěžovatelka obávala, že by jí ti lidé nedali pokoj a psychicky by ji dohnali do konce. Stěžovatelka nežádala žádné doplnění protokolu o provedeném pohovoru.

Z takto zjištěného skutkového stavu, tj. především z informací poskytnutých přímo stěžovatelkou, vycházel jak správní orgán, tak i krajský soud. Oba shodně dospěly k tomu,

že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu se za pronásledování pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Nejvyšší správní soud vyhodnotil skutečnosti uváděné stěžovatelkou a dospěl k závěru, že nenaplnují znaky pronásledování ve smyslu citovaného ustanovení. Problémy stěžovatelky se společníky jejího zemřelého otce nepochybně spadají do okruhu potíží se soukromými osobami.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *skutečnost, že žadatel o azyl (zde stěžovatelka) má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce (zde stěžovatelky) dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, www.nssoud.cz).

Stěžovatelka v průběhu správního řízení netvrdila, že by si na vydírání ze strany společníků jejího zemřelého otce bezvýsledně stěžovala u státních orgánů či žádala tyto orgány o pomoc. Jednání vyděračů proto v kontextu citované judikatury nelze přičítat státním orgánům, ani považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud při hodnocení těchto skutečností nepřihlížel k nepřípustné námitce stěžovatelky, že se opakovaně bezvýsledně obrátila na orgány místní policie, neboť toto tvrzení působí ve srovnání s údaji sdělenými stěžovatelkou při pohovoru k žádosti o udělení azylu jako účelová a podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *žadatel o azyl (zde stěžovatelka) musí uvést skutečnosti a důvody, pro které o azyl žádá, již ve správním řízení ...* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2003, č. j. 3 Azs 23/2003 – 61, www.nssoud.cz).

Za pronásledování ve shora uvedeném smyslu nelze považovat ani nezaměstnanost stěžovatelky a nemožnost uplatnit se na ukrajinském trhu práce, neboť státní orgány stěžovatelce neodepřely pomoc, naopak jí po registraci na úřadu práce poskytovaly podporu v nezaměstnanosti a nabízely rekvalifikační kurzy. Ani tuto okolnost proto Nejvyšší správní soud nevyhodnotil jako azylově relevantní.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že hlavním důvodem odchodu stěžovatelky z Ukrajiny byly problémy se soukromými osobami a související ekonomické potíže. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *skutečnost, že žadatel o azyl (zde stěžovatelka) má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona)* [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, www.nssoud.cz].

Nejvyšší správní soud proto ve shodě s krajským soudem konstatuje, že rozhodnutí správního orgánu o neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu považuje vzhledem k výše uvedenému za správné a příhodné.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *správní orgán nemá povinnost sám domýšlet důvody pro udělení azylu žadatelem (zde stěžovatelkou) neuplatněné* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčuje námitce stěžovatelky, že žalovaný neměl zájem objasnit všechny skutečnosti a okolnosti týkající se důvodů, pro něž stěžovatelka žádala o azyl, ani námitce jednostranného zaměření správního řízení na potíže stěžovatelky s vyděrači, když není pochyb o tom, že stěžovatelka kromě citovaných informací žádné jiné skutečnosti významné pro posouzení její žádosti o udělení azylu v průběhu správního řízení neuvedla.

Za dané situace považuje Nejvyšší správní soud za nadbytečné zjišťovat další skutečnosti o zemi původu stěžovatelky nad rámec zpráv a informací, které si opatřil žalovaný. Podklady, které žalovaný pro své rozhodnutí shromáždil, jsou dostatečné, neboť bylo najisto postaveno, že stěžovatelka nebyla na Ukrajině pronásledována, ani netvrdila a neodůvodnila, že má strach z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Vzhledem k nedostatku tvrzení stěžovatelky nebylo třeba, aby žalovaný ve svém rozhodnutí detailně hodnotil obsah zpráv o zemi původu stěžovatelky ve vztahu k její osobě.

Námitka stěžovatelky týkající se hodnocení překážky vycestování rovněž není důvodná. Vycestování stěžovatelky zpět na Ukrajinu není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, na Ukrajině neprobíhá žádný válečný konflikt, ani tam stěžovatelce podle výše uvedeného nehrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu. Stěžovatelka netvrdila, že by v zemi jejího původu mohl být ohrožen její život nebo svoboda z důvodu její rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro její politické přesvědčení. Ze správního rozhodnutí pak jednoznačně vyplývá, že ze zpráv o zemi původu žalovaný použil právě ty informace, které se týkaly podmínek uvedených v § 91 zákona o azylu, a naplnění těchto podmínek neshledal. S ohledem na tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný nepochybil, když na stěžovatelku nevztáhl překážku vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud dále posoudil námitku, že žalovaný neposkytl stěžovatelce možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k podkladům a navrhnout jejich doplnění. Ve správním spisu je na č. 1. 20 založena Příloha k protokolu o pohovoru, ze které vyplývá, že stěžovatelka byla za účasti tlumočnicka seznámena s obsahem zpráv, jež měly sloužit jako podklady pro rozhodnutí žalovaného. Tuto skutečnost stěžovatelka potvrdila

vlastnoručním podpisem na zmíněné listině. Citovaná námitka proto není pravdivá, ani důvodná.

Za nedůvodnou považuje Nejvyšší správní soud rovněž námitku stěžovatelky týkající se nedostatků odůvodnění rozhodnutí krajského soudu. Krajský soud se v odůvodnění napadeného rozhodnutí náležitě vypořádal se všemi žalobními body uplatněnými stěžovatelkou, a to přiměřeně k jejich konkrétnosti.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *jestliže žalobce (zde stěžovatelka) namítal vady správního řízení toliko v obecné rovině, tj. omezil se jen na citaci příslušných ustanovení správního řádu, aniž by uvedl, v čem konkrétně měly tyto vady spočívat, krajský soud postupoval v souladu se zákonem, jestliže procesní postup žalovaného v řízení přezkoumal obecně ve vztahu k obsahu správního spisu a neshledal v postupu žalovaného pochybení* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004 – 41, www.nssoud.cz).

Krajský soud napadené rozhodnutí včetně postupu žalovaného náležitě přezkoumal, v obecné rovině posoudil, zda nedošlo k porušení ustanovení správního řádu a zákona o azylu, která stěžovatelka označila v žalobě, a dospěl k závěru, že tato ustanovení žalovaný neporušil. Vzhledem k tomu, že předmětné žalobní námitky byly vzneseny pouze v obecné rovině, posoudil krajský soud pouze obecný soulad vydaného rozhodnutí a postupu správního orgánu s procesním předpisem, neboť není namístě, aby soud suploval stěžovatelku a domýšlel si možná pochybení správního orgánu. Za této situace nelze krajskému soudu vytýkat, že se ztotožnil se zjištěními a závěry žalovaného, které rovněž Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako správné.

K námitce stěžovatelky, že krajský soud nerespektoval její právo jednat v mateřském jazyce a nezaslal jí rozsudek přeložený do ukrajinského jazyka, ačkoliv o to žádala, Nejvyšší správní soud uvádí, že podle stanoviska Ústavního soudu základní právo účastníka řízení na pomoc tlumočníka ve smyslu čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nelze rozšiřovat pomocí interpretace, resp. konkretizace čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jako obecného ustanovení o spravedlivém řízení. Základní právo garantované čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nedopadá na písemný styk soudu s účastníky řízení a naopak. To nevylučuje, aby zákonná úprava poskytla vyšší standard (srov. stanovisko Ústavního soudu ze dne 25. 10. 2005, spis. zn. Pl. ÚS – st. 20/05).

Vzhledem k tomu, že v posuzované věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání, nevyvstala potřeba ustanovit stěžovatelce tlumočníka, neboť právo jednat v mateřském jazyce se podle citovaného stanoviska Ústavního soudu na písemnou komunikaci soudu se stěžovatelkou nevztahuje. Stěžovatelka byla náležitě vyzvána k tomu, aby sdělila, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, tato výzva byla stěžovatelce doručena dne 25. 2. 2004. Stěžovatelka na předmětnou výzvu nereagovala, proto nastoupila fikce souhlasu s rozhodnutím bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s., o čemž byla stěžovatelka poučena. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že stěžovatelka měla dostatek času k tomu, aby si tuto výzvu případně přeložila, neboť napadený rozsudek byl vydán až dne 22. 6. 2005, tedy více než rok po doručení předmětné výzvy. Za této situace stěžovatelka nemůže účinně namítat porušení práva na jednání v mateřském jazyce.

Nad rámec odůvodnění Nejvyšší správní soud konstatuje, že právo na komunikaci v mateřském jazyce nebylo porušeno ani ve správním řízení, neboť sama stěžovatelka

ve správním řízení uvedla, že ovládá ruský jazyk, aniž poukázala na skutečnost, že jejím mateřským jazykem je ukrajinština, kterou vůbec nezmínila. Rovněž důvody žádosti o udělení azylu stěžovatelka sepsala v jazyce ruském. Nejvyšší správní soud je proto toho názoru, že není-li mateřským jazykem stěžovatelky ruština, avšak stěžovatelka tento jazyk ovládá dobře, pak komunikace žalovaného se stěžovatelkou v ruském jazyce nemohla být na újmu práv stěžovatelky, jak stěžovatelka namítala v doplnění kasační stížnosti. Písemnost Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha, která byla v kopii přiložena ke kasační stížnosti, se netýká řízení o udělení azylu, v rámci kterého žalovaný se stěžovatelkou komunikoval vždy za účasti tlumočnicka.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že nezjistil žádná pochybení v postupu a rozhodnutí žalovaného, ani krajského soudu. Kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. tedy nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatelka podala současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že o tomto návrhu není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a stěžovatelku chrání před důsledky rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové režim pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1 a 2 zákona o azylu.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné jemu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatelka s podanou kasační stížností úspěch neměla.

Odměna zástupci stěžovatelky JUDr. Milanu Paláčkovi, advokátovi, který byl stěžovatelce ustanoven usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 11. 2005, č. j. 30 Az 290/2003 – 47, byla přiznána za dva úkony právní služby ve výši 1000 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění účinném do 31. 8. 2006 (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky) a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 75 Kč za každý úkon. Zástupci stěžovatelky bude vyplacena částka ve výši 2150 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. ledna 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu